

Bemærkninger til lovforslaget

Lovforslaget bemyndiger undervisningsministeren til at etablere en betalingsordning til delvis dækning af udgifterne ved undervisning ved erhvervsøkonomiske og erhvervsproglige uddannelser, der udelukkende er etableret som deltidsuddannelse med henblik på at give videreuddannelsesmuligheder for erhvervsaktive inden for de pågældende områder.

Etablering af en betalingsordning vil skabe økonomisk grundlag for at opretholde fri adgang til HD- og ED-uddannelserne over hele landet.

Undervisningsministeren fastsætter de nærmere bestemmelser om betalingsordningen, men det er en forudsætning for lovforslaget, at en ordning kun kan omfatte studerende, der er erhvervsaktive, dvs. studerende der er i et ansættelsesforhold eller driver selvstændig virksomhed.

De studerende er normalt ansat i virksomheder, der har en direkte interesse i, at medarbejderne gennemfører videreuddannelsen, og som derfor vil være indstillet på at betale uddannelsesudgiften.

Hidtil har staten afholdt alle udgifter, der er forbundet med de pågældende uddannelser.

Af eksisterende uddannelser omfattes alene HD- og ED-uddannelserne af bemyndigelsen. HD-uddannelsen (det erhvervsøkonomiske diplomstudium) er en 4-årig deltidsuddannelse. Uddannelsen er tilrettelagt som videreuddannelse for erhvervsaktive, og undervisningen ligger uden for normal arbejdstid. ED-uddannelsen (den erhvervsproglige diplomuddannelse) er en 2-årig deltidsuddannelse, der bygger oven på korrespondentuddannelsen. Uddannelsen er ligesom HD-uddannelsen tilrettelagt som videreuddannelse for erhvervsaktive. Uddannelserne findes fortrinsvis ved handelshøjskoler og handelshøjskoleafdelinger. I forbindelse med sammenlægning af handelshøjskoleafdelingerne i Odense og Aalborg med henholdsvis Odense Universitet og Aalborg Universitetscenter blev uddannelserne også en del af disse institutioners uddannelsesstilbud.

Baggrunden for undervisningsministeriets ønske om at få mulighed for at indføre en betalingsordning er den stærkt stigende tilgang til de uddan-

nelser de seneste år, og det heraf følgende behov for ekstra ressourcer til uddannelserne.

Samtidig opkræves allerede betaling ved bl.a. merkonomuddannelsen, der på nogle punkter kan sammenlignes med HD-uddannelsen, og som i nogle tilfælde fungerer som en alternativ videreuddannelsesmulighed i forhold til denne uddannelse.

På baggrund af tilgangsstigningen og det heraf følgende ressourcebehov blev det nødvendigt at indføre adgangs begrænsning til HD-uddannelsen i 1986.

Tilgangen til uddannelsen havde udviklet sig fra 2773 i 1983 til 2976 i 1984 og 3728 i 1985, altså en stigning på 955 eller 34 pct. på kun 2 år.

Tilgangen til ED-uddannelsen havde kun udviklet sig væsentligt ved handelshøjskolen i København fra 173 i 1983 til 250 i 1984 og 275 i 1985.

Der havde været indregnet en stigning i søgnin-gen til uddannelserne i de hidtidige budgetprognoser, men den faktiske stigning oversteg langt den forventede. Merudgiften i forhold til de hidtidige budgettal ved en fastholdelse af tilgangsniveauet fra 1985 og den hidtil forudsatte uddannelsesstandard kunne opgøres til omkring 6,3 mill. kr. i 1986, omkring 9,2 mill. kr. i 1987 og omkring 11 mill. kr. på længere sigt.

Ved adgangsreguleringen i 1986 blev der afvist 484 ansøgere. Alle fra handelshøjskolen i København. Ministeriet modtog i den anledning en række henvendelser, der pegede på, at en meget stor del af de afviste er i et ansættelsesforhold, der forudsætter, at de samtidig læser HD, og at disse personers samlede uddannelsesforløb nu blev forsinket. Det blev angivet, at der i mange tilfælde er tale om, at virksomhederne har en reel forpligtelse til at gennemføre en uddannelse af sine medarbejdere, hvori HD-uddannelsen indgår. Af henvendelserne fra forskellige erhvervsorganisationer fremgik det også klart, at en betalingsordning var at foretrække frem for adgangs begrænsning, og at virksomhederne var indstillet på at betale for medarbejdernes uddannelse.

Ministeriet finder heller ikke, at adgangsregulering til HD-uddannelsen er en god løsning, og